

การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : บ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี*

จุฑามาศ จันทเลิศ** รัฐติมา สมทรง*** สุพัชรี รอบโลก****

(วันรับบทความ: 26 มกราคม 2564, วันแก้ไขบทความ: 8 มีนาคม 2564, วันตอบรับบทความ: 3 มิถุนายน 2564)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษา : บ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจและศึกษาการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยมีวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ ปัจจัยทุนนิยม เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในบริบทของบ้านทุ่งเพล คือ การปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นระบบเกษตรกรรมที่เป็นการปลูกพืชชนิดเดียวในบริเวณกว้าง เป็นวิธีที่นิยมกันอย่างจำนวนมาก การตกอยู่ในสภาพการผลิตเพื่อการตลาด เพื่อหารายได้ให้กับตน ครอบครัว และชุมชนในการดำรงชีวิต เพื่อให้ได้ผลผลิตจำนวนมากในการขายให้ตลาด และการปลูกพืชเชิงเดี่ยวยังปลูกเพื่อขายหารายได้เป็นหลัก และกระบวนการที่สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี คือ การจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนบ้านทุ่งเพล

คำสำคัญ: ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, บ้านทุ่งเพล

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษา: บ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

**นักศึกษาศาสาวิชา รัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (Email: 6014971017@rbru.ac.th)

***นักศึกษาศาสาวิชา รัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (Email: 6014971036@rbru.ac.th)

****นักศึกษาศาสาวิชา รัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (Email: 6014971057@rbru.ac.th)

Creating Economic Security with Ecotourism Management: A Case study at Ban Thung Phel, Chaman Sub-district, Makham District, Chanthaburi Province.

Jutamas Chanthalerd^{*}, Thitima Somsong^{**} Supatcharee Roblok^{***}

(Received Date: January 26, 2021, Revised Date: March 8, 2021, Accepted Date: June 3, 2021)

Abstract

The objectives of the research were to study factors causing economic insecurity, and to study a creation of economic security with ecotourism management at Bab Thung Phel, Creating Economic Security with Ecotourism Management : A Case study at Ban Thung Phel, Chaman Sub – District, Makham District, Chanthaburi Province. The research was a qualitative research.

The study found that the factors that caused economic insecurity at Ban Thung Phel Creating Economic Security with Ecotourism Management : A Case study at Ban Thung Phel, Chaman Sub – District, Makham District, Chanthaburi Province was capitalism. The factors were monoculture, an agricultural system of growing a single crop or plant species in a wide area, which was very popular used in the area to increase productivity and profit. The creation of economic security with ecotourism management at Ban Thung Phel, Creating Economic Security with Ecotourism Management: A Case study at Ban Thung Phel, Chaman Sub – District, Makham District, Chanthaburi Province was offering activities between tourists and Thung Phel Community Enterprise to attract more tourists.

Keywords: Economical Security, Ecotourism, Baan Thung Phel

* Student, Political Sciences Department, Faculty of Humanities and Social Sciences (Email: 6014971017@rbru.ac.th)

** Student, Political Sciences Department, Faculty of Humanities and Social Sciences (Email: 6014971036@rbru.ac.th)

*** Student, Political Sciences Department, Faculty of Humanities and Social Sciences (Email: 6014971057@rbru.ac.th)

1. บทนำ

เศรษฐกิจเป็นการแสวงหา ทรัพยากรที่มีอยู่นำมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ โดยการนำเอา ทรัพยากรมาเข้าสู่กระบวนการผลิต และนำมาจำหน่ายและให้บริการกับผู้บริโภคได้ใช้ เศรษฐกิจจึงเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน เพราะในสังคมทุกคนต้องดำเนินชีวิตโดยมีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันผลผลิต รวมถึงเพื่อสร้างอาชีพเพื่อให้มีรายได้ไปเลี้ยงตนเองและครอบครัว ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศก้าวหน้า รายได้เกิดการหมุนเวียน รวมถึงเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ เนื่องจากเศรษฐกิจเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศอันส่งผลไปสู่สังคมในชั้นเบื้องลึกหรือเบื้องต้น นั่นก็คือจากระดับประเทศไปสู่ระดับสังคม ระดับสังคมไปสู่ระดับกลุ่มหรือชุมชน ครอบครัวจนถึงขั้นของชีวิตคนคนหนึ่ง ซึ่งเศรษฐกิจมีผลหรือส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง (ระบบเศรษฐกิจ, 2562)

สำหรับการพัฒนาหรือสร้างความมั่นคงให้แก่เศรษฐกิจ หรือที่มาของรายได้ของประเทศไทยนั้นได้มาจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยว หรือภาคการบริการ เดิมการส่งออกสินค้าทางการเกษตรเป็นการสร้างรายได้ที่สำคัญให้กับประเทศตั้งแต่อดีต แต่ในปัจจุบันรายได้จากภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวเริ่มมีความสำคัญมากขึ้น โดยอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์และชิ้นส่วนรถยนต์ สำหรับการท่องเที่ยวและการบริการนั้นในประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาเที่ยวประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆทุกปี ซึ่งปัจจุบันแล้วรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการพัฒนาการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าและการพัฒนาการผลิตเพื่อส่งออก จึงมุ่งเน้นการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในภาคเอกชนเพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ โดยการชักชวนชาวต่างชาติให้เข้ามาลงทุนทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น (ระบบเศรษฐกิจ, 2562)

การท่องเที่ยวเป็นการใช้เวลาว่างของมนุษย์เพื่อพักผ่อน เพื่อแสวงหาความสุข ความสนุกสนาน หรือเพื่อหาความรู้จากแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน การท่องเที่ยวเป็นการเปิดโอกาสให้เราได้ศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์ความแปลกใหม่ตลอดเวลาการเดินทาง ช่วยให้เราเข้าใจสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือนดีขึ้น จากแต่ก่อนการท่องเที่ยวสร้างขยะหรือสิ่งไม่สวยงามให้กับพื้นที่ต่างๆขึ้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อด้านต่างๆมากมาย เช่นการท่องเที่ยวแล้วทิ้งขยะลงทะเล ทำให้สัตว์หรือสิ่งแวดล้อมในทะเลเสียสมดุลต่างๆ ทำให้การที่จะมุ่งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาตินั้น ต้องเกิดการเพิ่มจิตสำนึกให้เรารู้จักรักษาสิ่งแวดล้อม หากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีระบบที่ดี จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณโดยรอบได้ ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เข้ามามีบทบาทในประเทศไทยที่ทำให้หลายฝ่ายเริ่มมองเห็นคุณค่าการท่องเที่ยวที่ร่วมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงเกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้น (ความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยว, 2562)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต คือ พืช สัตว์ มนุษย์ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีการควบคุมผลกระทบและการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ธรรมชาติ พร้อมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งมั่นเพื่อให้ชื่นชม ศึกษา เรียนรู้และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพของพืชพรรณและสัตว์ป่า ซึ่งเป็นวิถีการท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าเป็นมรดกตกทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งที่เราควรจะต้องรักษามรดกนี้ให้คงอยู่กับเราต่อไป ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก็เป็นอีกทางหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในทุกระดับได้ไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศ ระดับสังคม ระดับกลุ่มหรือชุมชน ตลอดจนครอบครัว รวมถึงตัวบุคคลคนหนึ่งนั้นก็แสดงให้เห็นว่ามีความสำคัญกับทุกระดับชั้นในสังคมตลอดคนทุกคน จึงทำให้เกิดแนวคิดคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดขึ้นในชุมชนทุ่งพลูขึ้น (การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, 2562)

ชาวชุมชนทุ่งพลูเริ่มแรกมาจากการทำสวนผลไม้ แต่ในช่วงนั้นได้มีระบบเศรษฐกิจที่ตกต่ำทำให้ชาวชุมชนทุ่งพลูนั้นได้ประสบพบเจอความเดือนร้อนทางเศรษฐกิจเพราะรายได้ที่ได้จากการทำสวนผลไม้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายหรือการดำรงชีวิตของชาวบ้านหรือคนในชุมชน ทำให้ชาวบ้านจำเป็นต้องไปภูหนี่ยมสินซึ่งไม่ใช่ออกกำลังกายหรือทางออกที่ดีนัก จึงมีการคิดหรือสร้างหาวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการจัดทำสถานที่พักผ่อน หรือเป็นการสร้างแหล่งในการหารายได้เข้าชุมชน โดยพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมของชาวชุมชนทุ่งพลูนั้นส่วนมากเป็นพื้นที่ที่มีลำธารไหลผ่านตัดที่ดินของชาวบ้าน มีระบบนิเวศที่ตีเหมาะสมแก่การ

จัดทำสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ จึงมีการเริ่มจัดทำหารายได้โดยนายณฤทธิ์ ผลพุกษาประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์เป็นผู้ริเริ่มทำโฮมสเตย์ เนื่องจากนายณฤทธิ์ ผลพุกษา มองเห็นว่าสถานที่หรือชุมชนของตนเอื้ออำนวยในการจัดทำสถานที่ดังกล่าวขึ้น ไม่ว่าจะด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่นลำธารตัดผ่านที่ดินของชาวชุมชนทุ่งเพล ที่ดินเหมาะแก่การสร้างบ้านพักตากอากาศ สภาพอากาศมีออกซิเจนค่อนข้างสูง เหมาะแก่การมุ่งที่จะทำให้เป็นจุดเด่นของชุมชน ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศได้เป็นอย่างดี ให้เกิดความแตกต่างทางทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นจุดเด่น ผ่านเพจหรือช่องทางการติดต่อลงบนโซเชียลมีเดียต่างๆ เป็นต้น (ณฤทธิ์ ผลพุกษา, สัมภาษณ์ 14 สิงหาคม 2562)

ช่วงแรกของการจัดทำสร้างรายได้ของชุมชน ริเริ่มโดยนายณฤทธิ์ ผลพุกษา(ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์) จากที่กล่าวไปว่าการทำอาชีพหลักของคนในชุมชน หรือพื้นที่โดยหลักแล้วทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักโดยส่วนใหญ่ ทำให้ราคาผลผลิตของเกษตรกรค่อนข้างมีราคาตกต่ำ เนื่องจากผลผลิตค่อนข้างเยอะ ดังนั้นการทำโฮมสเตย์ในตอนแรกๆนั้นก็ไม่ได้กั๊ยมีเงินมาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อมาทำโฮมสเตย์เป็นรายได้เสริมจากการทำสวนผลไม้หรือเกษตรกรรม เริ่มแรกนายณฤทธิ์ ผลพุกษา มีการสร้างสถานที่ที่ท่องเที่ยวธรรมชาติในพื้นที่ที่ติดกับลำธารในพื้นที่ของตนเองเพียงคนเดียวและผลตอบรับจากการสร้างรายได้เพิ่มให้ครอบครัว ต่อมาแนวคิดดังกล่าวจึงขยายไปสู่ชุมชน จนมีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้น ในปี พ.ศ. 2553 โดยมีนายณฤทธิ์ ผลพุกษา เป็นประธานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และประธานกลุ่มโฮมสเตย์ของชุมชน โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านทุ่งเพลมีวัตถุประสงค์ให้ชุมชนมีความฟื้นจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เพื่อสร้างอาชีพหารายได้เพิ่มจากการทำเกษตร เห็นถึงคุณค่าทรัพยากรในพื้นที่ของตน มาเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนพร้อมทั้งการถึงเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ มีการดูแลและอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการสร้างรายได้เพิ่ม (ณฤทธิ์ ผลพุกษา, สัมภาษณ์ 14 สิงหาคม 2562)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษาบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในบริบทของบ้านทุ่งเพล และศึกษาการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ว่าชุมชนบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีมีการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในบริบทของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
2. ศึกษาการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

3. วิธีการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา บ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทาง ในการดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆดังต่อไปนี้ การศึกษาเอกสารขั้นต้น (Primary Data) และเอกสารชั้นรอง (Secondary Data)

การสัมภาษณ์จากการบอกเล่า (Oral History) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview)

3.2 การตรวจสอบข้อมูล

การวิจัยการตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่นี้จะใช้รูปแบบดังนี้

1. การตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกันในการศึกษานี้จะใช้แหล่งข้อมูลจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ มาเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลว่าจะแตกต่างกันหรือไม่
2. การตรวจสอบโดยการเก็บข้อมูลเดียวกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจลงไปสัมภาษณ์ 2 ครั้ง ในช่วงเวลาที่ห่างกัน 1 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน แล้วนำมาเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์ว่าคงเส้นคงวาหรือขัดแย้งกัน

3.3 วิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยเรื่องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาบ้านทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในงานวิจัยนี้จะเป็นการตีความในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. การตีความเพื่อจัดกลุ่มข้อมูล (grouping) คือ ในการศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความเพื่อจัดกลุ่มข้อมูล โดยการจับหมวดหมู่ของข้อมูลแล้วจำแนกวิเคราะห์ตามประเด็นคำถามวิจัยด้วยการตรวจสอบข้อมูลและผลการศึกษาที่ใช้วิธีการสนทนา เพื่อหาข้อมูลของผลการศึกษาเบื้องต้นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. การตีความในเชิงเหตุและผลในลักษณะการวิเคราะห์ความเป็นเหตุเป็นผล โดยการตีความหมายออกจากข้อมูลที่มีว่าข้อมูลบอกอะไร โดยศึกษาจากความหมายที่แท้จริงในคำตอบของผู้สัมภาษณ์เพื่อตีความหมายข้อมูลที่ได้รับ
3. การวิเคราะห์และการพิจารณาแยกแยะข้อมูลออกเป็นส่วนๆ เพื่อทำความเข้าใจในแต่ละส่วนให้กระจ่างแจ้ง และนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันว่าแต่ละส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร โดยจำเป็นต้องมีหลักความรู้ที่เพียงพอ

4. สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยเรื่องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาบ้านทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือเพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในบริบทของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขามจังหวัดจันทบุรี และเพื่อศึกษาการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ

1. ปัญหาทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทุนนิยม ระบบทุนนิยมเป็นความท้าทายของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมาตลอด เพราะสามารถส่งผลกระทบกว้างขวางทั้งต่อคนในสังคม แต่ระบบทุนนิยมทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาคือระบบทุนนิยมสามารถสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจได้ดี แต่เรื่องการกระจายผลที่เกิดจากการเติบโต ในแง่ของรายได้ที่เกิดขึ้นให้กับกลุ่มคนต่างๆ ในเศรษฐกิจนั้นทำได้ไม่ดี คือ คนส่วนน้อยได้ประโยชน์มากจากการเติบโตของเศรษฐกิจ ขณะที่คนส่วนใหญ่ไม่ได้ประโยชน์อย่างที่ควร

ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ชาวบ้านในทุ่งเพลมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งเป็นระบบเกษตรกรรมที่เป็นการปลูกพืชชนิดเดียวในบริเวณกว้าง เป็นวิธีที่นิยมกันอย่างจำนวนมาก โดยชาวสวนชุมชนทุ่งเพลมีที่ดินในการทำสวนที่มีเป็นจำนวนมาก พืชเชิงเดี่ยวที่ชาวเกษตรกรบ้านทุ่งเพลปลูกกันอย่างมาก หรือปลูกเพื่อขายเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ มังคุด เงาะ ลองกอง มะพร้าว สละ และทุเรียน ทำให้เกิดการปลูกพืชชนิดเดียวในพื้นที่กว้างจำนวนมาก และการตกอยู่ในสภาพการผลิตเพื่อการตลาด จากที่วาระระบบเศรษฐกิจของไทยทำงานอยู่ภายใต้ระบบทุนนิยม ดังนั้นการผลิตของชาวเกษตรกรก็ต้องผลิตเพื่อขายออกสู่ตลาด เพื่อหารายได้ให้กับตน ครอบครัว และชุมชนในการดำรงชีวิต โดยการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ชาวชุมชนบ้านทุ่งเพลได้ทำการผลิต ส่วนใหญ่จะเป็นมังคุด เงาะ ลองกอง มะพร้าว สละ และทุเรียน แต่โดยส่วนใหญ่จะปลูกมังคุด และทุเรียน เน้นการปลูกพืชเชิงเดี่ยวดังที่กล่าวไปข้างต้น เพื่อให้ได้ผลผลิตจำนวนมากในการขายให้ตลาด และการปลูกพืชเชิงเดี่ยวก็ปลูกเพื่อขายหารายได้เป็นหลัก เช่นการปลูกทุเรียนจำนวนมาก เพื่อ

ต้องการให้ได้ผลผลิตจำนวนมาก เพราะเนื่องจากตลาดต้องการทุเรียนจำนวนมาก ทำให้ชาวชุมชนบ้านทุ่งเพลจึงปลูกพืชเศรษฐกิจตามความต้องการซื้อของตลาดเป็นหลัก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการผลิตของชาวบ้านชุมชนทุ่งเพลผลิตเพื่อการตลาด

2. ปัญหาทางสังคม เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่คนจำนวนน้อยร่ำรวยมาก แต่คนส่วนใหญ่ยังคงยากจน และยังเศรษฐกิจเติบโต ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนก็ยังมีมากขึ้น หมายถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำรุนแรงขึ้น กรณีของประเทศไทย ซึ่งระบบเศรษฐกิจทำงานอยู่ภายใต้ระบบทุนนิยม จึงทำให้ส่งผลต่อคนในสังคมในประเทศเช่นกันดังจะเห็นได้ในชุมชนบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ว่าระบบทุนนิยมเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในบริบทของบ้านทุ่งเพล คือ การปลูกพืชเชิงเดี่ยว ชาวบ้านในทุ่งเพลมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ในการปลูกพืชแบบเชิงเดี่ยว เป็นระบบเกษตรกรรมที่เป็น การปลูกพืชชนิดเดียวในบริเวณกว้าง เป็นวิธีที่นิยมกันอย่างจำนวนมาก โดยชาวสวนชุมชนทุ่งเพลมีที่ดินในการทำสวนที่มีเป็นจำนวนมาก ทำให้ตกอยู่ในสภาพการผลิตเพื่อการตลาด เพื่อให้ได้ผลผลิตจำนวนมากในการขายให้ตลาด และการปลูกพืชเชิงเดี่ยวก็ปลูกเพื่อขายหารายได้เป็นหลัก เช่นการปลูกทุเรียนจำนวนมาก เพื่อต้องการให้ได้ผลผลิตจำนวนมาก เพราะเนื่องจากตลาดต้องการทุเรียนจำนวนมาก ทำให้ชาวชุมชนบ้านทุ่งเพลจึงปลูกพืชเศรษฐกิจตามความต้องการซื้อของตลาดเป็นหลัก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการผลิตของชาวบ้านชุมชนทุ่งเพลผลิตเพื่อการตลาด

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กระบวนการที่สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี คือ การจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนบ้านทุ่งเพล ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการจัดอบรมให้ความรู้ กิจกรรม Walk Rally กิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ กิจกรรมปิ้งย่าง กิจกรรมการทำเตาเผาขยะ กิจกรรมการสาธิตการทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ กิจกรรมการปลูกผักออร์แกนิก นอกจากกิจกรรมเหล่านี้ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์ยังนำผลไม้ของท้องถิ่น เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ สละ ลองกอง และนำอาหารพื้นเมืองของจังหวัดจันทบุรี เช่น หมูชะมวง ไก่ต้มกระวาน เส้นจันทผัดปู อาหารทะเล โดยนำมาเป็นอาหารสำหรับบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจมาเยือนโฮมสเตย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ของทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์เป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนบ้านทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นกิจกรรมที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวและร่วมทำกิจกรรมกับทางโฮมสเตย์ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ ที่จากเดิมมีรายได้จากการทำการเกษตรเพียงอย่างเดียวและรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต แต่เมื่อมีการก่อตั้งโฮมสเตย์ที่นำเอาเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติของท้องถิ่นพร้อมกับการจัดกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยวของทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์ที่เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจ ทำให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์จึงมีรายได้เพิ่มมากขึ้น รายได้ที่ได้จากการทำโฮมสเตย์นั้นเพียงพอในการดำรงชีวิตในแต่ละวันจนถึงการมีเงินออม นอกจากการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์แล้วยังเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านในชุมชนทุ่งเพลมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรให้กับโฮมสเตย์เพื่อนำมาบริการนักท่องเที่ยว ในการทำโฮมสเตย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านทุ่งเพลโฮมสเตย์จึงเป็นการสร้างความมั่นคงทางรายได้และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของทั้งสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์และชาวบ้านในชุมชนบ้านทุ่งเพล

5. อภิปรายผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยจะนำเสนอการอภิปรายผลและข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา และองค์ความรู้เดิมจากบทที่ 2 ผลการศึกษาเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจตามแนวคิดของ ILO (International Labour Organization : องค์การแรงงานระหว่างประเทศ)

1.ด้านความมั่นคงทางรายได้ การสร้างความมั่นคงทางการเงิน คือ การวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายรับ โดยพิจารณารายการค่าใช้จ่ายที่จำเป็น แล้วกันรายรับส่วนหนึ่งไว้สำหรับเงินออมและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นก่อน หากพบว่ารายรับไม่เพียงพอก็ควรหาทางลดรายจ่ายหรือเพิ่มรายได้ ควรเตรียมรับมือกับความไม่แน่นอน หากใช้บัตรเครดิตหรือสินเชื่อส่วนบุคคล ควร

ใช้อย่างมีวินัย จัดเก็บใบเสร็จเพื่อตรวจสอบและจ่ายเงินให้ตรงตามกำหนด เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยโดยไม่จำเป็น โดยมีวิธีการสร้างความมั่นคงทางการเงิน ดังนี้ 1) ออมเงินสม่ำเสมอ หากต้องการความมั่นคงทางการเงิน ต้องมีการออมเงินและต้องออมเงินอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต และแน่นอนว่าเงินก้อนนี้จะกลายเป็นเงินเก็บยามฉุกเฉิน หากจำเป็นต้องใช้เงินอย่างเร่งด่วนก็สามารถหยิบออกมาใช้ได้โดยปราศจากความกังวลใจ และมั่นใจได้ว่าเงินก้อนนี้จะไม่กระทบกับเงินประจำที่อาจจะต้องนำไปใช้จ่ายกับส่วนอื่น ๆ การออมเงินจึงเป็นหนทางในการสร้างอนาคตที่มั่นคงอีกด้วย 2) ใช้จ่ายให้พอดีแม้ว่าจะได้เงินเดือนสูงมาก แต่ถ้าไม่รู้จักใช้เงินให้มีประสิทธิภาพ เงินเดือนที่มีอยู่จำนวนมากนั้นก็อาจจะอยู่ได้ไม่นาน จึงต้องรู้จักใช้จ่ายให้มีวินัยและในขณะเดียวกันก็ต้องไม่สะสมหนี้ เพราะการที่เป็นหนี้จะทำให้การเงินหมดไปโดยฟุ่มเฟือย เรานำไปจ่ายหนี้สินมากกว่าที่จะเหลือไว้เป็นเงินออมสำหรับอนาคต 3) ตรวจสอบการใช้เงินอยู่เสมอ หลายคนอาจจะรู้สึกว่าการต้องเขียนบัญชีรายรับรายจ่ายอยู่เสมอ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ารำคาญและเสียเวลาอยู่ไม่น้อย แต่ในความเป็นจริงการตรวจสอบการใช้เงินอยู่เสมอจะช่วยให้รู้ว่าใช้จ่ายไปกับอะไรบ้าง ของที่ซื้อมานั้นมีความจำเป็นมากน้อยขนาดไหน แล้วขณะนี้เหลือเงินอยู่เท่าไร สามารถนำมาใช้ได้อีกเท่าไร วิธีการนี้จะทำให้รู้สถานะการเงินของอยู่เสมอ 4) หลีกเลี่ยงการใช้จ่ายที่สิ้นเปลือง บางครั้งต้องมาคิดว่าสิ่งไหนจำเป็นและสิ่งไหนควรตัดออกจากรายการใช้จ่ายบ้าง การใช้จ่ายเงินโดยปราศจากการวางแผนจะทำให้ไม่สามารถจัดการระเบียบการเงินได้ ต้องมานั่งคิดว่าสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายอะไรได้บ้าง เช่น การทำอาหารที่บ้านอาจจะช่วยให้ประหยัดค่าอาหารไปได้บางส่วน หรือการไปดูหนังให้น้อยลงก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยไปได้ ลองมาพิจารณาว่าอะไรบ้างที่เป็นค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยซึ่งสามารถตัดออกไปได้ หากทำได้การบริหารการเงินก็จะมี ความมั่นคงในอีกระดับหนึ่ง สอดคล้องกันในเรื่องของการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ ชุมชนบ้านทุ่งพลมีการรู้จักออมเงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. ที่เหลือจากการใช้จ่ายมาดออมไว้ รู้จักการใช้จ่ายให้พอดีกับเงินที่หามาได้จากการทำโฮมสเตย์ เพื่อให้เกิดการปลอดหนี้ มีการตรวจสอบรายรับ รายจ่าย เรื่องของการเงินตลอดเวลา และมีการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายที่สิ้นเปลือง

2.ด้านความมั่นคงความมั่นคงในการทำงานหรืออาชีพ อธิบายว่า “ความมั่นคงในการทำงาน” เป็นความรู้สึกที่เกิดความปลอดภัยว่าจะมีงานทำ มีรายได้แน่นอน มีผลตอบแทนอันเกิดจากรายได้ สวัสดิการที่สามารถดำรงชีพ ได้รับการปกครองอย่างเป็นธรรม มีโอกาสในความก้าวหน้าในการทำงาน และสามารถทำงานได้จนเกษียณอายุ เพื่อให้ตนเอง และครอบครัวดำรงชีพอย่างปกติสุขช่วยเหลือ ตนเองได้โดยไม่เกิดภาระต่อสังคม สอดคล้องกันในเรื่องของความมั่นคงความมั่นคงในการทำงาน คือ การจัดทำโฮมสเตย์ขึ้นเพื่อเป็นการขยายฐานสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เนื่องจากโฮมสเตย์เกิดความมั่นคงด้วยตัวของโฮมสเตย์เองแล้วนั้น ยังทำให้เกิดความมั่นคงในการทำงานของชาวทุ่งพลที่ประกอบอาชีพทั้งเกษตรกรและโฮมสเตย์ 3.ความมั่นคงของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความมั่นคงทางสภาพแวดล้อม คือ การมีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้ ไม่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ มลภาวะ การขาดแคลนน้ำ อากาศบริสุทธิ์ ที่ดินไม่เสื่อมโทรม แต่ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาภัยธรรมชาติ อาทิ ปัญหาภัยแล้งซึ่งกระทบต่อภาคเกษตรกรรม สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง ปัจจัยต่างๆที่รวมเป็นบรรยากาศในการทำงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการทำงาน ความผูกพันกับเพื่อนร่วมงาน การนิเทศงานสายการบังคับบัญชา ความมีอิสระในการทำงาน แรงกดดันในการทำงาน การควบคุมงานนวัตกรรมความชัดเจนในการทำงานและสภาพทางกายภาพของสถานที่ทำงาน สอดคล้องกับการที่ชุมชนบ้านทุ่งพล มีการพัฒนาชุมชนโดยการทำโฮมสเตย์ แต่ก็มีกรอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติควบคู่ไปกันด้วย

การศึกษาการสร้างเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาบ้านทุ่งพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยวรรณ คงประเสริฐ (2551) เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญ เพราะในการท่องเที่ยวจะได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การดำน้ำดูปะการังไปพร้อมกับชาวบ้านในการทำประมงพื้นบ้าน การเดินป่าศึกษาธรรมชาติในป่าดิบชื้น การพายเรือแคนูในทะเล และการไปเที่ยวรอบเกาะกับเรือนำเที่ยว ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยว และยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้ ผู้วิจัยขอเสนอ

ความคิดว่าควรมีการปรับปรุงกิจกรรมทั้งหมดให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชีวิต และทรัพย์สินท่องเที่ยว เช่น ควรเคารพความสามารถในการเดินเรือ ไม่บรรทุกเกินอัตราที่กำหนด และอบรมมัคคุเทศก์ในการเดินป่าแก่ชุมชน เพราะชุมชนคือผู้ที่รู้จักพื้นที่ ป่า และสัตว์ป่าดีที่สุด หนึ่งควรมีการสนับสนุน และพัฒนาสินค้าการนำนักท่องเที่ยวไปตกปลาแบบประมงพื้นบ้าน เพราะการทำประมงเป็นอาชีพพื้นบ้านที่แท้จริงอาชีพหนึ่งของชาวเกาะพะงัน และเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาต่อไปได้เป็นอย่างดีแต่ต้องมีการกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัย และด้านราคาแก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพราะว่ามาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นหัวใจที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวคณะผู้วิจัยมีทัศนะต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ว่าควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในการจัดกิจกรรมต่างๆที่สร้างความสนุกสนาน และความผ่อนคลายให้กับนักท่องเที่ยว โดยการจัดกิจกรรมจะเป็นสิ่งที่โดดเด่นที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวสนใจสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดรายได้และเป็นการจะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งต้องมีการดูแลระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากว่าหากจะมุ่งแต่พัฒนาการท่องเที่ยวโดยขาดการคำนึงถึงระบบธรรมชาติ จะไม่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางด้าน ทรัพยากรได้ เนื่องจากว่าการจะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องเริ่มจากการสร้างความมั่นคงทรัพยากรหลักก่อน โดยสิ่งที่ใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักผ่อนในโฮมสเตย์บ้านทุ่งเพลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์คือการจัดกิจกรรมของทางโฮมสเตย์ ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดอบรมให้ความรู้ กิจกรรม Walk Rally กิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ กิจกรรมปิ้งย่าง กิจกรรมการทำเตาเผาไข่ชะ กิจกรรมการสาธิตการทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ กิจกรรมการปลูกผักออร์แกนิก ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ ทำให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์จึงมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการสร้างความมั่นคงทางรายได้และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของทั้งสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์และชาวบ้านในชุมชนบ้านทุ่งเพล

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาเรื่องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนทุ่งเพล คณะผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนโยบายที่สำคัญ ดังนี้

6.1.1 จากการศึกษาการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนทุ่งเพลพบว่าไม่มีภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอให้ภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนในการจัดการขยะ

6.1.2 จากการศึกษาพบว่าสภาพชุมชนทุ่งเพลในปัจจุบัน ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ และพบว่ามีราคาผลไม้ที่ตกต่ำจากการมีพ่อค้าคนกลางที่กำหนดราคาสินค้าให้ต่ำลง ส่งผลให้มีราคาผลไม้ตกต่ำ ดังนั้นให้ภาครัฐเข้ามากำหนดราคากลาง เพื่อที่จะเป็นการป้องกันการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง

6.1.3 จากการศึกษาภายในชุมชนทุ่งเพล แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือและความสามัคคีที่มีความเข้มแข็งอย่างมาก ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเสนอให้ชุมชนต้องมีการช่วยเหลือกัน และร่วมมือกันเพื่อเพิ่มศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้คงมีความสวยงามอุดมสมบูรณ์ทั้งน้ำ ดิน และป่า เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่หลงใหลธรรมชาติ ร่วมมือสร้างความแตกต่างให้เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งเพล

6.1.4 จากการศึกษาชุมชนทุ่งเพล พบว่าการโปรโมทแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติค่อนข้างน้อย ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเสนอให้มีการเพิ่มศักยภาพในการเพิ่มรายได้เข้าสู่ชุมชน โดยให้มีการเพิ่มช่องทางโปรโมทที่หลากหลายช่องทาง เพื่อสร้างความมั่นคงและเสริมให้เป็นที่นิยมของผู้รักการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และเพื่อเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวแปลกใหม่แก่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

6.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1. จากการที่ลงไปศึกษาทำวิจัยเรื่องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนทุ่งเพลพบว่ายังมีแค่เพียงนักท่องเที่ยวภายในจังหวัดมากที่สุด รองลงมาจะเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อยที่จะเข้ามาพักผ่อนและยังไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดและนักท่องเที่ยวต่างชาติยังไม่ค่อยรู้จักที่พักแห่งนี้ ดังนั้นการศึกษารายครั้งต่อไปควรที่จะศึกษากลุ่มตลาดเป้าหมายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติโดยศึกษาความต้องการ รูปแบบกิจกรรมแรงจูงใจเพื่อวิเคราะห์กลุ่มตลาดเป้าหมายของชุมชนทุ่งเพล

6.2.2 จากการลงไปศึกษาพบว่ากรณีที่ชุมชนได้เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและได้มีนักท่องเที่ยวได้เข้ามาพักผ่อนกันเป็นจำนวนมากซึ่งการที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มขึ้นก็ทำให้มีทั้งข้อดีและข้อเสียทำคนในชุมชนก็ไม่สามารถที่จะแก้ไขป้องกันในทุกๆ ด้านได้ การศึกษารายครั้งต่อไปจึงควรที่จะศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบจากเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่ง

7.สรุป

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ ปัจจัยทุนนิยม เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในบริบทของบ้านทุ่งเพล คือ การปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นระบบเกษตรกรรมที่เป็นการปลูกพืชชนิดเดียวในบริเวณกว้าง เป็นวิธีที่นิยมกันอย่างจำนวนมาก ปลูกเพื่อขายเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่มังคุด เงาะ ลองกอง มะไฟ สละ และทุเรียน การตกอยู่ในสภาพการผลิตเพื่อการตลาด เพื่อหารายได้ให้กับตน ครอบครัว และชุมชนในการดำรงชีวิต เพื่อให้ได้ผลผลิตจำนวนมากในการขายให้ตลาด และการปลูกพืชเชิงเดี่ยวก็ปลูกเพื่อขายหารายได้เป็นหลัก และกระบวนการที่สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศของบ้านทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี คือ การจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเพลโฮมสเตย์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนบ้านทุ่งเพล ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการจัดอบรมให้ความรู้ กิจกรรม Walk Rally กิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ กิจกรรมบั้งบั้ง กิจกรรมการทำเตาเผาขยะ กิจกรรมการสาธิตการทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ กิจกรรมการปลูกผักออร์แกนิก

รายการอ้างอิง

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. (2562). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://oknation.nationtv.tv/blog>. (2 กันยายน 2562).

การสร้างความมั่นคงของมนุษย์ด้านสิ่งแวดล้อม. (2562). (ออนไลน์). แหล่งที่มา:

<http://www.Administrator/Downloads/10-2018>. (30 ตุลาคม 2562).

ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ระบบเศรษฐกิจ. (2562). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <https://www.baanjomut.com/library4>. (1 กันยายน 2562).

อมรรัตน์ พรหล่อ. (2562). ความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยว. (ออนไลน์). แหล่งที่มา:

<https://52011011275g5.blogspot.com/2012/03/blogsd>. (2 กันยายน 2562).